

Vervolgverhaal van Herman de Werd: Voet aan wal bij 18N45

De heer van Santen, de Philips-directeur die de reis met het vrachtschip de "ARDUNDO" naar de Hudsonbaai ter afleiding had meegemaakt, bracht mij in contact met het Philips Eindhoven. Daar aan een bureau van de afdeling Persdienst en Voorlichting dacht ik mijn heil te kunnen vinden. Maar de voorgekauwde technische kopij bleek even opwindend als het Financieele Dagblad voor een dakloze. Na een jaar besloot ik niet achter dat bureautje te vergrijzen. Een grote handgeschreven sollicitatie actie ging van start beginnend bij de A van Albert Heijn en eindigde bij de Z van Zebra Zilverglans. Ergens daartussen een brief naar de "Nederlanden van 1845", die per ongeluk in een verkeerd geadresseerde envelop bij de "Eerste Nederlandsche" terecht kwam maar keurig naar 18N45 werd doorgezonden.

INTRODUCTIE NIEUWE BEAMBTEN TEN HOOFDKANTORE OP
1 AUGUSTUS 1956

Staande v.l.n.r.: L. Schut, Hoofdboekh.; mej. E. P. L. Eduard, Leven N.P.; mej. M. Vrolijk, Fatum Typeklas; H. C. M. de Werd, Leveninspecteur; mej. H. J. v. d. Lubbe, Fatum Typeklas; mevr. G. J. A. Brugmans, Reclame; mej. Th. N. Lauw, Leven Type; mej. J. G. Hasselman, Leven Fisc. Zaken; mej. W. L. Waltz, Expeditie; mej. M. Hagendijk, Leven N.P.; J. E. Mugge, Hoofdboekh.; H. E. Soutendijk, Geldbelegging; J. L. van Groos, Leven en M. J. Korst, Huish. Dienst.

Door deze stupiditeit werd ik logischerwijze vriendelijk afgepoeierd met de mededeling dat in de vacature inmiddels was voorzien. Daarop schreef ik 18N45 dat mij de afwijzing zeer speet, vooral omdat het sociale aspect weduwen en wezen te kunnen helpen mij hierdoor werd ontnomen, en wenste de Directie een welgemeend succes bij het vinden van een geschikte kandidaat. Kennelijk niet gewend van afgewezen sollicitanten nog iets te horen werd ik alsnog door een verkenner gebeld. Een sonore deftige stem die zich telefonisch voorstelde: "Met Suurmeijer van de

Nederlanden van 1845!" Dat moest wel een Hoge Piet zijn, die dicht tegen de Directie aanschurkte. De man had ook, hoewel niet lang van stuk, een indrukwekkend maar sympathiek voorkomen zoals ik kon vaststellen in het eerste persoonlijke contact dat ik met 18N45 had.

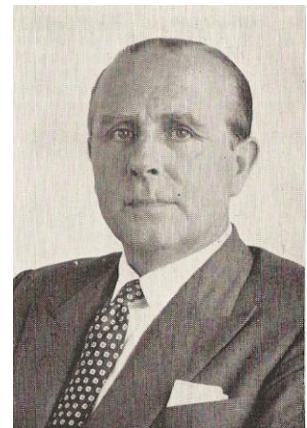
Jan Suurmeijer ca. 1957

Hij moet kennelijk bevredigend gerapporteerd hebben want in korte tijd werd ik door de psychotechnische gehaktmolen aan de Wittevrouwensingel te Utrecht gedraaid. Geestelijk zeer uitputtend om bij hun seksueel getinte, tekstloze zwart-wit plaatjes geen vies verhaal te schrijven. En nog vermoeiender om ongeveer dezelfde soort antwoorden te geven aan de eerste norske Beer en dan aan de tweede vrolijke Frans, zich quasi verontschuldiging: "Ja mijn collega van zoeven is een beetje stugge man, met mij kunt u gemakkelijker praten denk ik." Joviaal een sigaret en koffie aanbiedend. In 1956 was de verhoortechniek van de Gestapo voldoende bekend om daar niet meer in te trappen. Eigenlijk een klungelige imitatie van een triest verleden.

I. G. RUEB
Officier in de Orde van Oranje Nassau

Niettemin moet die Gehaktmolen ook gunstig hebben bericht want korte tijd later zat ik tegenover de heer Rueb, directeur Buitendienst Leven. Een man die verder was geweest dan Oegstgeest en met een rijk Indisch verleden, humoristisch en altijd in voor een practical joke. "Sigaartje?" Die waren aan mij als fervent sigarettenroker niet besteed maar ik durfde niet: "Nee, dank u", te zeggen en zat een moment later topzwaar met een bolknak ter grootte van een lisdodde te hannesen tot heimelijk plezier van Rueb. Het gesprek kwam al gauw op Nederlands Indië. Waar ik tientallen keren met de Shell was geweest: Miri, Pladju, Palembang, Buitenzorg,

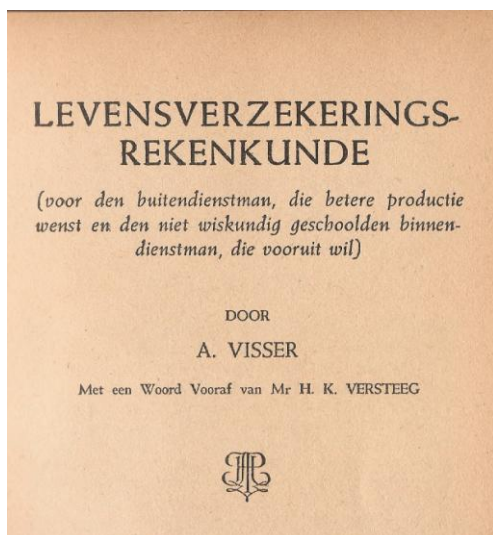
Mr. P. van Meeteren

Priok, de roemruchte bar "Zwarte Kat" in Batavia. Rueb begon enthousiast te vertellen over de exportcontracten die hij in Indië op eigen risico voor miljoenen had afgesloten samen met Mr. van Meeteren de zaak draaiend houdend. Van zijn verhalen genoot ik nog meer dan van de inmiddels gedumpte, zichzelf verassende bolknak in de asbak. Korte tijd later vertrok Rueb naar Transport en werd Mr. Van Meeteren Directeur Leven. Deze aimabele vaderfiguur kan een verhaal apart zijn.

De opleiding tot inspecteur Levensverzekering was dermate veelzijdig dat die alleen maar in telegramstijl beschreven kan worden. Daarbij ben ik er zeker van dat lang niet iedere heilige zijn lichtje krijgt. Na zesenvijftig jaar brengt men namen en gezichten niet meer samen. Mijn oprechte spijt aan hen die ik vergeet te noemen.

Tarief- en Polisstructuur: De heren Lutz en Louwen laten op een levenslijntje n een mannetje x en een vrouwtje y balanceren waarbij op het moment \dagger de Inspecteur Leven met de geldbuidel binnenstapt. Met eindeloos geduld leggen zij een veelheid van andere constructies uit. Ook Directie pensioenen. "Denk eraan dat je deze offerte gebruikt want als de NATIONALE van deze zaak lucht krijgt ben je misschien die post kwijt!" Uit minstens zestig maatschappijen werd uitgerekend de NATIONALE als boze wolf opgevoerd. Na vier maanden hersenspoeling groeide je stille wrevel tegen je onbekende Nationale concurrent tot een soort License to Kill als die vent toevallig buiten het zebrapad zou oversteken.

Polisopmaak: Een letterlijk en figuurlijk in de opleiding niet weg te denken dame was Mevrouw Brandsma. Streng hield zij de wind onder dat allegaartje nieuwkomers. Een groot deel van de dag hield ze ons bezig met het lezen van de kleine lettertjes en de juiste interpretatie daarvan. Verder met het invullen van bronformulieren. Wat er uit die bronnen opwelde weet ik niet meer. Ook het in het klad opstellen van polissen hoorde daarbij met het berekenen van de premie. Het hoogtepunt van de dag was het controleren van echte polissen die uiteraard foutloos door slimmere geesten dan de onzen waren geproduceerd. Wat ik thuis de baby nog niet mocht doen, moest ik hier. Geen baby maar Polissen met talkpoeder deppen! Om verklefing van de bladen te voorkomen kreeg zelfs een polis van f. 2000.- die cosmetica.

Actuariële opleiding: “Goede middag heren...” Een chique dame, ik meen dat ze Goudswaard heette, monstert de meute van een twintigtal dames en heren van ver in de twintig: “Van deze groep halen er vier de leeftijd van vijfenzestig niet! En dat geldt speciaal voor de heren onder U!” Is zij engel of helderziende, en mannenhaatster? Wij kijken elkaar eens steels aan. Wie ziet er dan zo getekend uit? Met deze schokproef begon het gewroet in de Sterftetafels Gemiddelde Bevolking Nederland en de verdere verfijningen daarvan. Onder andere dat je te oud kon worden en zo een “langlevens risico” werd. Nog een dergelijk luguber woord was “sterftewinst”. Naar onze beperkte inzichten leunden deze actuariële hoogvliegers dicht tegen Einstein aan. Hoe ze er overigens ook naast

konden zitten leerden we rond 2008. Het langlevens risico en de rekenrente, zoals u weet. Beleggen viel buiten hun competentie.

Fiscaal Juridisch Advies Bureau: In deze heilige hallen had een inspecteur in opleiding niets te zoeken. Wel werd hij werd hij op het bestaan van deze intelligente elite geattendeerd. Destijds onder leiding van Mr. Hartmans. Alom geliefd en gewaardeerd. Eenvoudig gezegd wanneer je als inspecteur klem liep op een ingewikkelde stamrechtconstructie of bedrijfsomzetting voldeed één telefoontje om de heer Tersteeg, Vrolijk, de Graaff of Kadiks en soortgelijke keien de zaak rond te laten breien. Als fijnzinnige vergelijking: wij waren de jaagboten die de walvis opspoorden maar de trefzekere gunner achter het harpoenkanon was altijd de Noor Fridtjof Jens Andersen.

Mr. I.D. Hartmans

Leven Individueel: Ver vóór de door de ruimtevaart geïnspireerde eenheidsworsten Twee- en Drietraps Stijgingspolissen met behoudinspecteur werden gelanceerd, kon men in zijn eeuwig donkerblauw pak en in een walm van sigarettenrook de heer Janssen ontwaren. Gelukkig voor de omgeving had hij een eigen glazen Chef-kooi. Niet alleen wegens de status of de rook. Hij sprak namelijk niet in kleine lettertjes maar onversneden Randstedelijk. Voor buitenissige verzekeringen bracht deze afdeling op de persoon gerichte schriftelijke offertes uit. Janssen kon tegelijkertijd telefoneren over zaak de Bakker terwijl hij doorschreef aan offerte de Vilder. De problematiek van de hele landelijke buitendienst kwam op zijn bordje: “Nog even terugkomend op de zaak Doomen, mijnheer Janssen, Sjaak Doomen wil dat bij zijn overlijden niet alleen Kees, maar Kees en Peer ieder een gelijk deel ontvangen en Frans een kwart van de uitkering mits.....” Tien seconden stilte op de lijn: “Frans Doomen, Sjaak Doomen, Kees Doomen, Peer Doomen. Voor hoeveel mag ik goddoemen noteren....?” Drie dagen later lag de offerte in de bus. Dat was Janssen.

Hypotheke: Ergens op de Waddeneilanden woont Willem de Pater. Hij zit daar goed. De eerste keer dat ik hem in actie zag probeerde hij tijdens een waterpolowedstrijd Mr. Droog, ook geen lieverdje, naar de bodem te werken. Dus een goede zwemmer als de zee weer een stuk eiland opvreet. In 1956 bediende hij Zuid-Nederland met hypotheekverstrekkingen en moet soms wel, met gekrulde tenen, hebben gedacht: “Als dat maar goed blijft gaan!” In Halsteren werden hele blokken door hem gefinancierd met hypotheke tot het randje, met gemeentegarantie werkten wij toen nog niet. Hij toverde, door de tijd geholpen, eenvoudige fabrieksmensen om tot kapitalist, want beneden € 180.000 gaan die panden, stichtingskosten f 18.000, echt niet weg.

In de natte trieste maand december 1956 was de opleiding afgerond. Na een sermoen door de heer Scheurkogel een zeer aardige oudere man, die het wagenpark beheerde en de machtiging uitdeelde voor het ophalen van jouw Volkswagen. Met tekstdichter Dirk Witte neurie ik nu mee: "Dan denk ik toch altijd weer aan mijn eerste..," AD 92-28.

Toevallig was kort daarvoor het Suezkanaal geblokkeerd en de Arabische oliekraan dicht gedraaid. In Hongarije was een volksopstand uitgebroken wat de spanning extra verhoogde en werd een zondagrijverbod ingesteld. Een teleurgestelde medestudent reageerde met: "Als ik morgen een pettenwinkel begin, worden overmorgen de mensen zonder kop geboren."

We zijn toen maar met de tram naar Scheveningen afgezakt waar Pia Beck in de Vliegende Hollander achter de piano zat en op ons verzoek "Take my blues away" speelde.

Herman de Werd
Terneuzen, 29 september 2012

Afbeeldingen/foto's door uw webmaster toegevoegd, evenals onderstaand bericht over eerste autoloze zondag.

De eerste autoloze zondag

25 november 1956 – De eerste reeks autoloze zondagen vond plaats na de Suez-crisis en de Hongaarse Opstand. Niet alleen was de olietoevoer verstoord, maar er was een grote angst voor vijandelijkheden tussen de NAVO en de Sovjet-Unie. Om deze reden werd de eerste autoloze zondag afgekondigd. Uiteindelijk zou het een reeks van zondagen zijn tot 20 januari 1957. Alleen mensen met een speciale ontheffing mochten op deze dagen gebruik maken van de auto, zoals politie en ambulances.

